Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра селекції та насінництва ім. проф. М.Д. Гончарова

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК.32 НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА (НАСІННИЦТВО) (обов'язковий)

Спеціальності:	**201 Агрономія**
Освітня програма	Агрономія
Рівень освіти	Перший (бакалаврський)

Суми – 2025

Розробники: _____ Сергій БЕРДІН, к.с-г.н., доцент кафедри селекції насінництва ім. професора М.Д. Гончарова

_____ Віктор ОНИЧКО, к.с-г.н., доцент кафедри селекції насінництва ім. професора М.Д. Гончарова

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри селекції та насінництва ім. професора М. Д. Гончарова	протокол від 02 червня 2025 р. № 18
	Завідувач кафедри _____ (підпис) **Іван СОРБРАН** (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ (підпис) Віктор ОНИЧКО (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ (підпис) Ольга БАКУМЕНКО (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Андрій БУТЕНКО (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Ігор ВЕРЕЩАГІН. (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації _____ (підпис) *(Надія БАРАНІК)* (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 04.09. 2025 р.

© СНАУ, 2025 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Насінництво							
2.	Факультет/кафедра	ФАтП, кафедра селекції та насінництва ім. проф. М.Д. Гончарова							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для)								
5.	ОК може бути запропонований для	ОПП зі спеціальності 201 "Агрономія" освітній ступінь "бакалавр"							
6.	Рівень НКР	6							
7.	Семестр та тривалість вивчення	6 семестр /1 тиждень							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	1,0							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заочна	денна 30	заочна	денна -	заочна -	денна	заочна
10.	Мова навчання	українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Бердін С.І.							
	Контактна інформація	Бердін Сергій Іванович, доцент кафедри, каб.4, тепл. комплекс тел. 0669807123, mail - serberdin@meta.ua. *Час проведення консультацій 11.00-12.00 понеділок*							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Навчальна практика «Насінництво» є складовою частиною професійної підготовки агронома в галузі насінництва							
13.	Мета освітнього компонента	Привити студентів практичні навички з технологічних аспектів отримання насіння, оцінюбвання якості насінницьких посівів та насіннєвого матеріалу. Ознайомити з біотехнологічними методами отримання насіння високих репродукцій.							
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на знаннях та вміннях, отриманих під час навчання інших освітніх компонентів освітньої програми(обов'язкових), зокрема ОК 25 " Селекція та насінництво польових культур", ОК 24 "Рослинництво" 2. Несумісність освітнього компоненту відсутня							
15.	Політика академічної доброчесності	У разі виявлення академічної недоброчесності під час вивчення освітнього компонента оцінки, які отримані при цьому анулюються, а роботи не розглядаються. Студент у разі недобору балів проходить процедуру додаткового вивчення освітнього компонента							
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=171							
17.	Ключові слова	насінництво, польові культури, первинні розсадники, внутрішньогосподарське насінництво							

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен…»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПРН5	ПРН11	ПРН12	ПРН14	
ДРН 1. Розробляти та впроваджувати у виробництво технологій вирощування насіння, збирання та зберігання його на рівні внутрішньогосподарського насінництва в аграрних підприємствах			х	х	Підготовка звіту та його захист
ДРН 2. Розуміти систему підтримання та визначення сортових якостей посівів основних сільськогосподарських культур..		х	х	х	Підготовка звіту та його захист

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

	Розподіл в межах загального бюджету часу							Рекомендована література
	Аудиторна робота					СР		
	Лк		П.з		Л з.			
	Денна	Заоч	Денна	Заоч	-	Денна	Заоч	
Тема 1. Вступне заняття Досягнення с.-г. виробництва в Сумській області. Ознайомлення з видами продукції різних сфер АПК, обсяги їх виробництва			3					1,6,7,9-11,22
Тема 2. Технологічні аспекти вирощування насінницьких посівів Технологічний регламент вирощування насіння зернових і технічних культур. Визначення фаз росту і розвитку культур та відповідності параметрів посіву агротехнічним нормативам. Прогнозування насінницької продуктивності посіву.			6					1-7,19, 20-21
Тема 3. Сучасні методи отримання насіння високих генерацій Біотехнологічний метод в насінництві. Набуття знань з використання зазначеного методу в насінництві. Методи оздоровлення і розмноження картоплі.			6					1-8,11,16, 20-21

	Розподіл в межах загального бюджету часу							Рекомендована література
	Аудиторна робота					СР		
	Лк		П.з		Л з.			
	Денна	Заоч	Денна	Заоч	-	Денна	Заоч	
Тема 4. Освоєння навичок підготовки насінницьких посівів до інспектування Ознайомлення з апробаційними ознаками сортів, що вирощуються в ННВК СНАУ Проведення фітопрочисток посівів. Проведення видових прочисток. Проведення сортових прочисток. Складення актів проведених робіт			15					1-8,11,16, 21-22
Всього			30					

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тестовий контроль № 1	50 балів /50 %	5 день практики
2.	Тестовий контроль № 2	50 балів /50 %	5 день практики
	Всього (залік)	100	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	***Незадовільно***	***Задовільно***	***Добре***	***Відмінно***
Тестовий контроль № 1	<25 *балів*	25-35 *балів*	36-45 *балів*	45-50 *балів*
	Дана правильна відповідь менше ніж на 5 питань	*Дана правильна відповідь 6-7 питань*	*Дана правильна відповідь 8-7 питань*	*Дана правильна відповідь 9-10 питань*
Тестовий контроль № 2	<25 балів	25-35 балів	36-45 балів	45-50 балів
	Дана правильна відповідь менше ніж на 5 питань	*Дана правильна відповідь 6-7 питань*	*Дана правильна відповідь 8-7 питань*	*Дана правильна відповідь 9-10 питань*

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	**Елементи формативного оцінювання**	**Дата**
1	*Результат тесту № 1*	*5 день практики*
2	*Результат тесту № 2*	*5 день практики*

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники посібник

1. Бердін С. І., Оничко В. І., Оничко Т. О. Практичне насінництво та сортовий контроль: Частина 1. Практичне насінництво: Навчальний посібник. - Суми, 2019. - 240 с

2. Бердін С.І. Спеціальне насінництво польових культур: Курс лекцій. Суми: СНАУ. 2019. 184 с.

3. Бердін С.І. Практичне насінництво та сортовий контроль: частина VI. Інспектування посівів зернових культур: Курс лекцій. Суми: СНАУ. 2020 48 с

4. Бердін С.І. Практичне насінництво та сортовий контроль: частина І. Законодавче забезпечення насінництва в Україні: Курс лекцій для студентів 4 курсу напряму підготовки 201 – "Агрономія", денної і заочної форм навчання освітній ступень "бакалавр". Суми. 2023. 56 с.

5. Молоцький М.Я. . Васильківський С. П., Князюк В. І., Власенко В. А. Селекція і насінництво сільськогосподарських культур: Підручник. К.: Вища школа, 2006. 463 с.

6. Молоцький М.Я. . Васильківський С. П., Князюк В. І., Власенко В. А. Селекція та насінництво польових культур: Практикум. К.: Вища школа, 2008. 192 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

7. Бердін С.І. Практичне насінництво та сортовий контроль. Методичні вказівки для виконання лабораторних занять з дисципліни для студентів факультету агротехнологій та природокористування за спеціальністю 201 "Агрономія" ОС "Бакалавр", денної та заочної форми навчання. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2023. 56 с.

8. Бердін С.І. Практичне насінництво та сортовий контроль. Індивідуальні завдання для написання курсової роботи з дисципліни для студентів 4 курсу ОС "Бакалавр" факультету агротехнологій та природокористування за спеціальністю 201 "Агрономія", денної форми навчання. з дисципліни/ Суми: Сумський національний аграрний університет, 2023.- 24 с.

9. Бердін С. І. Практичне насінництво та сортовий контроль. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни для студентів 4 курсу, факультету агротехнологій та природокористування за напрямком "Агрономія". Суми: Сумський національний аграрний університет, 2021. 76 с.

10. Оничко В.І., Бердін С. І. Селекція і насінництво. Методичні вказівки щодо для проведення учбової практики з дисципліни для студентів 3 курсу факультету агротехнологій та природокористування за напрямком 6.090101 "Агрономія", денної форми навчання. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2013. 16 с

6.1.3. Інші джерела

11. Закон України "Про насіння і садивний матеріал"[Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-15

12. Закон України " Про охорону прав на сорти рослин". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12.

13. Постанова КМУ "Порядок проведення сертифікації, видачі та скасування сертифікатів на насіння та/або садивний матеріалу" від 21 лютого 2017 р. № 97[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/97-2017-п.

14. Правила пакування та маркування насіння сільськогосподарських культур в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0639-09

15. Методика проведення інспектування насінницьких посівів зернових культур // Насінництво. 2010. № 6. С. 11-16.

16. Інструкція з апробації сортових посівів цукрових буряків / Роїк М.В., Балан М.В., Гаврилюк М.М. та ін. К.: Аграрна наука, 2002. 35 с.

17. Інструкція з апробації сортових посівів картоплі / Кононученко В.В., Верменко Ю.Я., Гаврилюк М.М. та ін. К.: Аграрна наука, 2002. 29 с.

18. ДСТУ 2240-93 "Насіння сільськогосподарських культур. Сортові та посівні якості. Технічні умови" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.twirpx.com/file/591962/

19. ДСТУ 4138-2002 "Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначання якості" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.twirpx.com/file/605330/

20. ДСТУ 6068:2008 "Насіння соняшнику. Сортові та посівні якості. Технічні умови" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.twirpx.com/file/610162/

21. Порядок здійснення ґрунтового і лабораторного сортового контролю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0631-03

22. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vet.gov.ua/sites/default/files/Reestr%2022.02.16.pdf

6.2. Додаткові джерела

23. Насінництво й насіннєзнавство польових культур / За ред. М.М. Гаврилюка. Київ: Аграрна наука, 2007. 216 с.

24. Насінництво сільськогосподарських рослин. / За ред. М.О. Кіндрука. Одеса: Вид-во КП ОМД, 2010. 228 с.

25. Насінництво./ За ред. М.М. Макрушина. Сімферополь: ВД "Аріал", 2011. 476 с.

26. Сайт асоціації "Українське насіннєве товариство". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unt.org.ua.

27. Зубко О. М., Бердін С. І., Бутенко Є. Ю., Ставицький А. А. Вплив біологічних препаратів для передпосівної обробки насіння на динаміку формування морфологічних ознак сої. Український журнал природничих наук, 2025. (11), 126-135.

28. Страхоліс І. М., Бердін С. І., Оничко В. І., Оничко Т. О. Сортова реакція гречки на комплексне застосування біологічних препаратів та добрив. Вісник Сумського НАУ. Серія «Агрономія і біологія». 2019. Вип.1-2 (35-36). С. 46-52.

29. Бердін С.І., Мурач О.М., Колісник О.М., Триус В.О. Врожайність сої в залежності від схем передпосівної обробки насіння рівнодіючими біологічними препаратами. Аграрні інновації. 2024. № 24. С.24- 30. DOI https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.24.3).

30. Бердін С.І., Мурач О.М., Зубко О.М., Триус В.О. Динаміка формування генеративних органів рослини сої за дією препаратів для передпосівної обробки насіння. Таврійський науковий вісник. 2024. № 137. С. 28-34. DOI https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.137.4

31. Бердін С.І., Оничко Т.І., Бутенко Є.Ю. Формування врожайності гібридів соняшнику різних груп стиглості в умовах Північно-Східного Лісостепу України. Зрошуване землеробство. 2024. Вип. 82. С. 5-10. DOI https://doi.org/10.32848/0135-2369.2024.82.1